

Presentatie RESHAPE Waterveiligheidslandschap Zwolle

3 juni 2024

Deltares

MUST

Zwolle

UNIVERSITY
OF TWENTE.

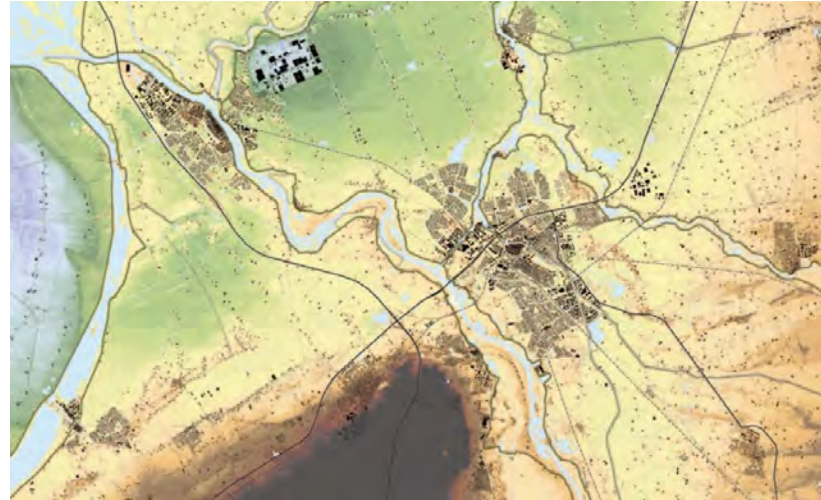
Aanleiding en doelstelling

Aanleiding:

- Meerlaagse veiligheid onvoldoende ontwikkeld
- Regionale (Zwolse) problematiek en zoeken naar regionale (integrale) oplossing
- Zwolse problematiek wordt verder versterkt door:
 - Forse woningbouwopgave
 - Forse groei economie

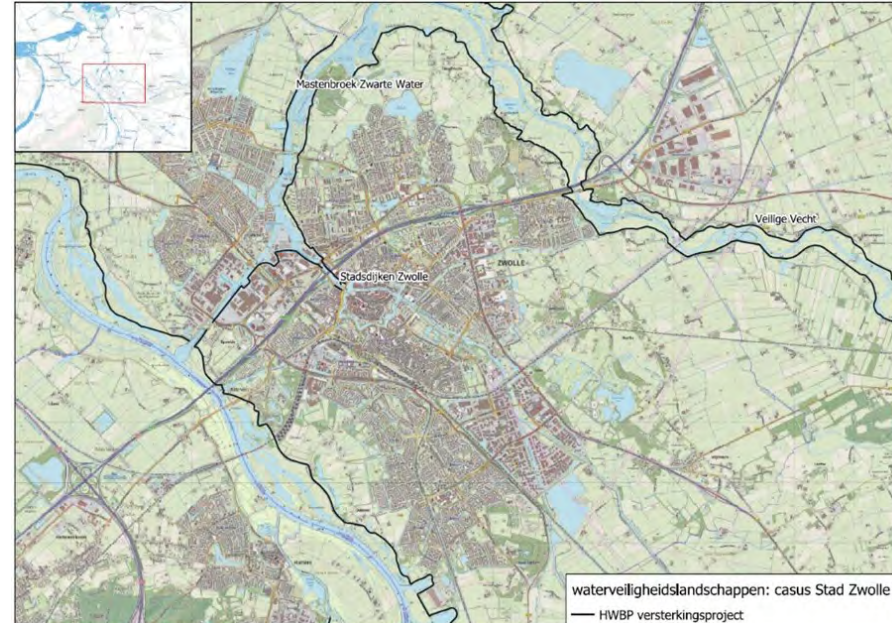
Doel

- Aanpak ontwikkelen tot een toepasbaar instrument
- Het pad effenen richting een waterveilig landschap
 - Ruimtelijk
 - Organisatorisch en instrumentarium
 - Besluitvorming (+ **formele rol van het Waterschap**)
 - Transitiepaden (tot en met 2100)

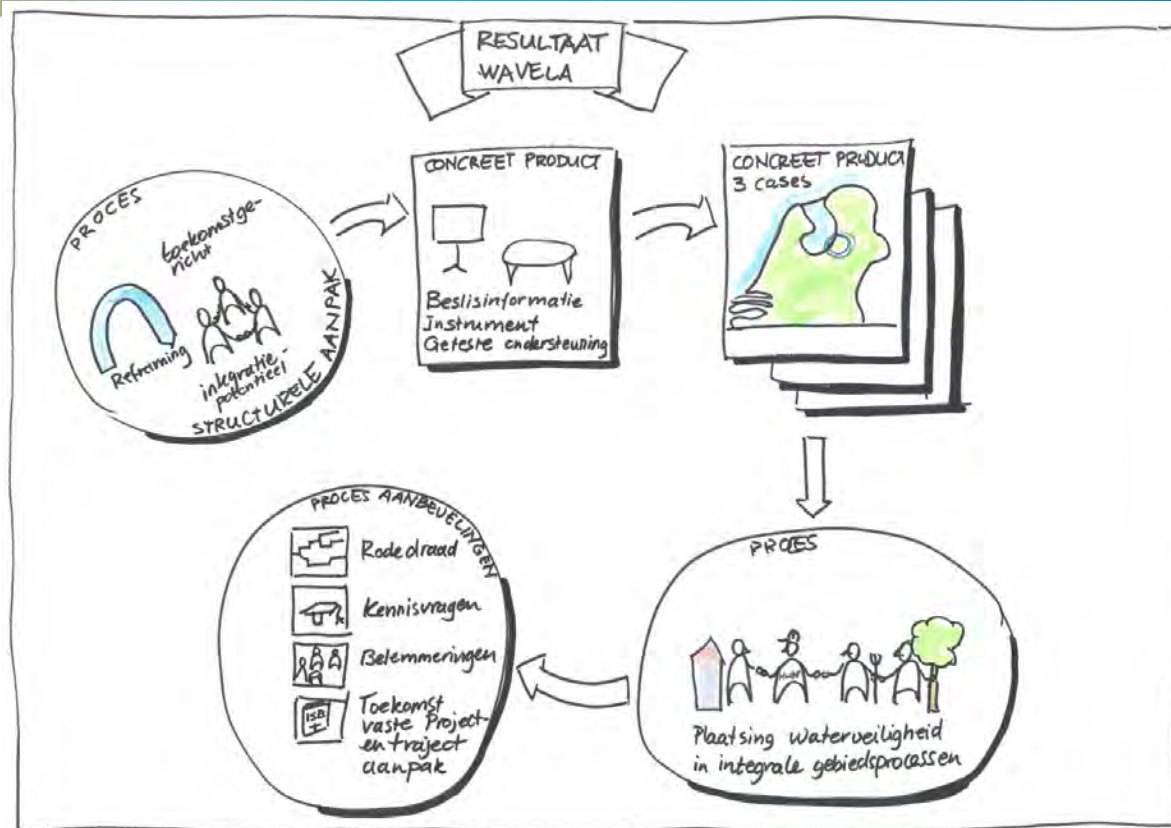

Wat is waterveiligheidslandschappen?

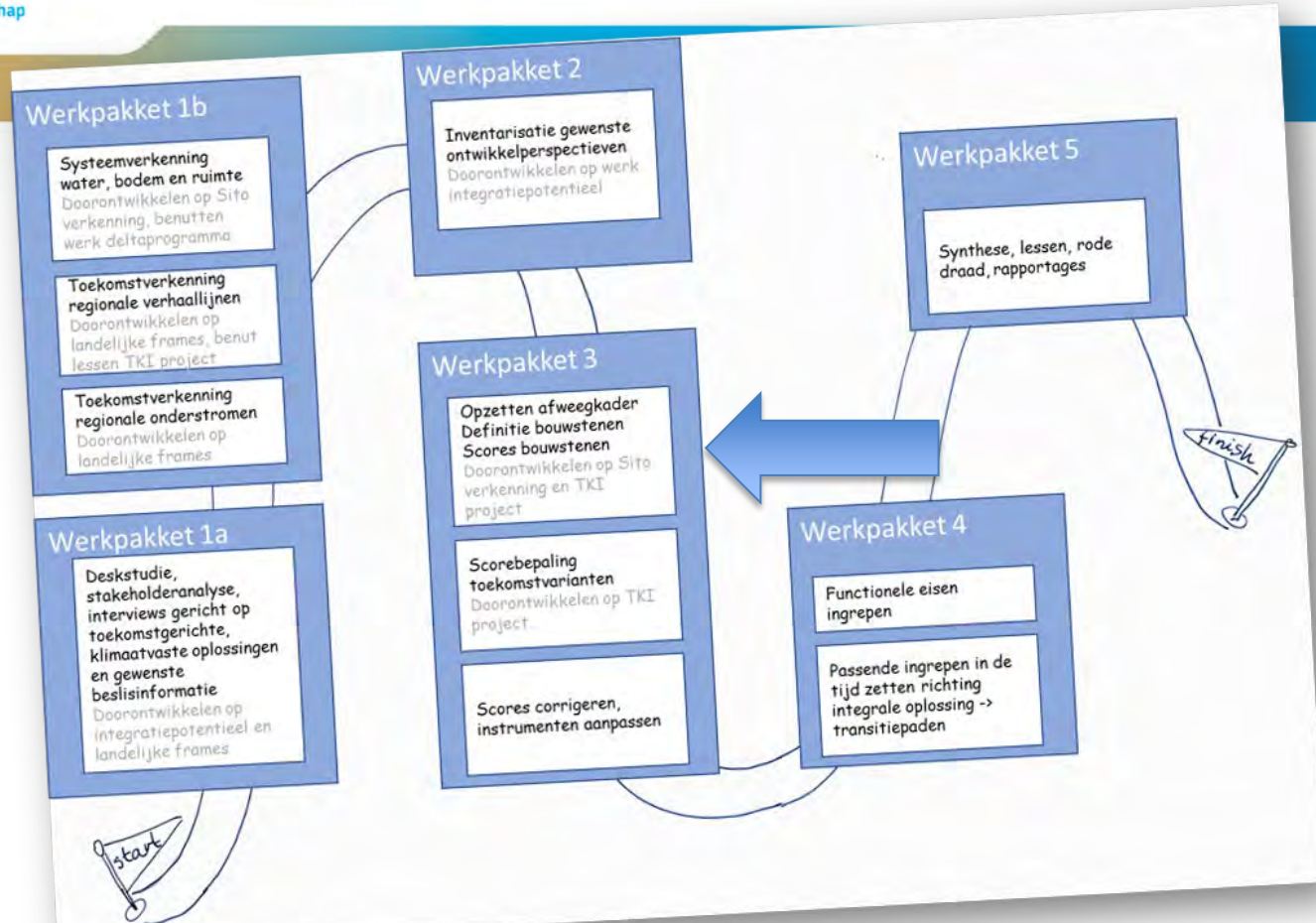
- Waterveiligheid is ruimtelijk ingevuld
- Bestaande, maar weinig benutte, oplossingen te implementeren zoals:
 - adaptief ruimtegebruik
 - benutten van een vertraging in dijkdoorbraken.
- Passend bij m.n. eerste en tweede laag van meerlaagsveiligheidsbeleid
 - Ruimte voor water en bodem
 - Waterveiligheid als waarde

Werkwijze

Werkwijze

Keerpunten in denken

Conclusie

heden

kantelpunt in denken?

- technologisch > nog leidend in beleid
- apocalyptisch > afwachtende houding
- religieus (seculier) > schuldgevoel
- ecologisch > gevecht voor natuur en ecosystemen

2100

klimaatverandering als aandrijver

Dominante narratieven

(Jensen, 2020)

Apocalyptisch narratief

Het verhaal van doemdenken, een fatalistische houding maar ook handelen na incidenten.

Religieus narratief

Het verhaal van rampen als collectieve straffen van God, hedendaagse variant: we roepen het over ons af door ons gedrag.

Technologisch narratief

Het verhaal van waterstaatkundig vernuft, ons adaptief vermogen en onze pioniersgeest.

Ecologisch narratief

Het verhaal van een almachtige natuur en een bescheiden positie voor de mens.

NARRATIEF 1

Het verhaal van een meer traditioneel blik op waterveiligheid, het beschermen van erfgoed, trots op tradities en saamhorigheid, bijvoorbeeld in de vorm van buurschappen.

traditie
onafhankelijkheid
zekerheid
gemeenschap

beheersen / terugkijken / collectief + centraal

Waterveiligheid wordt lokaal geregeld door kleine collectieven. Ze bouwen daarbij voort op oude principes die lokaal bescherming bieden zoals wierden en terpen. De collectieven zijn zo veel mogelijk onafhankelijk, maar essentiële infrastructuren worden centraal in de stad geregeld en beschermd.

NARRATIEF 2

Het verhaal van meebewegen met de natuur en een samenleving die ecosysteemdenken in alles doorvoert.

nederigheid
adaptiviteit
versobering
harmonie

meebewegen / vooruitkijken / centraal + collectief

Waterveiligheid wordt gedreven door het samenwerken met de natuur en het water, het versterken van ecosystemen en veerkracht. Het kunnen meebewegen bij veranderende omstandigheden is een belangrijk uitgangspunt. Er is een grote nieuwsgierigheid om te experimenteren en te begrijpen hoe alles met elkaar samenhangt.

NARRATIEF 3

Het verhaal van een sterk geloof in technologische vooruitgang om met mondiale uitdagingen om te gaan, scheiding tussen functies en daardoor groot contrast tussen verstedelijkte gebieden en verwilderde natuur.

inventiviteit
optimisme
maakbaarheid
samenwerking

beheersen / vooruitkijken / collectief + centraal

Waterveiligheid is vanuit dit narratief een mondiale zaak waarin internationale samenwerking leidend. Grootschalige oplossingen worden niet gemeden. Kenmerkend zijn grote contrasten: gemeenschappen leven in verdichte stedelijke gebieden tegenover verwildering en radicale ruimte voor de natuur waar de mens zich terugtrekt.

Uitdagingen: inricht geven in

- Bruikbaarheid van de ontwikkelde systematiek
- Aanpassing in instrumentarium
- Tijdshorizon en transitiepaden (tot en met 2100)
- Koerswijzing in het ruimtelijk domein?

Wie zit er achter het stuur?

Rijk
Provincie
Gemeente
Waterschap